

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
Α Γυμνασίου**

**Θεματική ενότητα:
«Η ομορφιά δεν είναι το παν»**

**Τίτλος:
«Ομορφιά: οι δύο όψεις του καθρέφτη»**

Συγγραφή: ΒΑΓΙΑ ΖΗΚΑ

Εφαρμογή: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΠΙΤΖΕΛΕΡΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

Θεσσαλονίκη 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ομορφιά: οι δύο όψεις του καθρέφτη

Εφαρμογή σεναρίου

Παναγιώτα-Κυριακή Μπιτζελέρη

Δημιουργία σεναρίου

Βάγια Ζήκα

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 25-11-2013 έως 6-12-2013

Σχολική μονάδα

Γυμνάσιο Κολλεγίου Ψυχικού

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ενότητα 6^η: «Η ομορφιά δεν είναι το παν» [Μύθος του Αισώπου (διασκευή)]

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από μετάφραση)

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα [Γυμνάσιο]

Νεοελληνική Γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικαστικά

Θεατρολογία

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ερευνητικές εργασίες – Project

Θεατρική Αγωγή

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο/ιστοσελίδα τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για τον δάσκαλο:

Όπως αναφέρει και η συντάκτρια του σεναρίου, το παρόν σενάριο δε διδάσκει γραμματική, συντακτικό, ετυμολογία. Μπορεί, ωστόσο, ο διδάσκων να το αξιοποιήσει είτε προς την κατεύθυνση της επέκτασης του ερμηνευτικού σχολιασμού είτε ως διαθεματική εργασία. Στη συγκεκριμένη εφαρμογή έγινε προσπάθεια να αξιοποιηθούν και οι δύο προσεγγίσεις. Με δεδομένο ότι δεν πρόκειται για παραδοσιακή προσέγγιση των αρχαίων ελληνικών, ο διδάσκων πρέπει πράγματι να είναι «ανοιχτός» μπροστά στο καινούργιο και απαλλαγμένος από σχετικές αγκυλώσεις περί διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας στο ελληνικό σχολείο. Όσον αφορά τη χρήση ΤΠΕ, το σενάριο απαιτεί βασικές γνώσεις χειρισμού λογισμικών γενικής χρήσης και βιντεοκάμερας, αλλά και εξοικείωση με το ανοιχτό διαδικτυακό περιβάλλον Aesopica και με την αγγλική γλώσσα που αυτό χρησιμοποιεί. Τέλος, ο διδάσκων πρέπει να έχει ήδη υλοποιήσει σχέδια μαθήματος που αξιοποιούν ομαδοσυνεργατικές πρακτικές, ώστε να θεωρήσει το «διδακτικό

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

θόρυβο» εντός του σχολικού εργαστηρίου πληροφορικής ως επιθυμητό και αναμενόμενο σε μια τόσο δημιουργική διαδικασία.

Για τον μαθητή:

Γνώση χρήσης λογισμικών γενικής χρήσης, ευχέρεια στην πλοήγηση στο διαδίκτυο και, κυρίως, εξοικείωση με διαδικασίες συνεργατικής μάθησης, με την αγγλική γλώσσα, με τα κειμενικά είδη που ζητούνται στο σενάριο (π.χ. ημερολόγιο) και με τη σύνταξη παραγράφου. Κατά την εφαρμογή, τα συγκεκριμένα (αγγλικά) περιβάλλοντα όντως δυσκόλεψαν τους μαθητές, επιβεβαιώνοντας στην πράξη την ανάγκη εξοικείωσης. Η παραγωγή κειμένου έγινε σε μορφή παραγράφου και παρουσίασης, ενώ δεν υπήρξε χρόνος για βιντεοσκόπηση.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Βάγια Ζήκα: «Ομορφιά: οι δύο όψεις του καθρέφτη», Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Α Γυμνασίου, 2012

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη πρόταση διδασκαλίας, οι μαθητές στην εφαρμογή του σεναρίου επιχειρούν με την κατάλληλη καθοδήγηση να αποδώσουν νοηματικά έναν διασκευασμένο μύθο του Αισώπου («Το ελάφι και οι κυνηγοί»), εξοικειώνονται με το σχετικό γραμματειακό είδος και διατυπώνουν τα δικά τους συμπεράσματα. Επίσης, ερευνούν για τον ρόλο του ελαφιού, αλλά και γενικότερα των ζώων στον Αίσωπο, συσχετίζουν τη ματαιοδοξία του ελαφιού με ανάλογα πρότυπα της αρχαιότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(Νάρκισσος, Ελένη) και της σύγχρονης εποχής και, στο τέλος, αποπειρόνται να συγγράψουν τον δικό τους «διδασκτικό μύθο».

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η διδακτική πρόταση στηρίζεται στις παιδαγωγικές θεωρίες του Bruner και του Vygotsky περί καθοδηγούμενης ανακάλυψης και σταδιακής οικοδόμησης της γνώσης από τον μαθητή. Αξιοποιείται η θεωρία των πολυγραμματισμών (Kress, G. & T. van Leeuwen, 2001). Κυριαρχεί η προσπάθεια για επαγωγική πορεία προς τη γνώση και έμφαση στην αυτενέργεια του μαθητή μέσω της εμπλοκής του σε δημιουργικές δραστηριότητες. Το σενάριο απευθύνεται σε μαθητές που δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με την αξιοποίηση των ΤΠΕ, αλλά γνωρίζουν βασικές εφαρμογές γραφείου (Office), οι οποίες αξιοποιούνται με δημιουργικό τρόπο. Θα μπορούσε να θεωρηθεί μικρής έκτασης Project.

Το σενάριο επιχειρεί να διδάξει έναν μύθο του Αισώπου κάνοντας προεκτάσεις σε σχέση με το μήνυμα που θέλει να «περάσει» ο Αίσωπος: το μάταιο της εμμονής στην εξωτερική εμφάνιση. Ο μύθος γίνεται σημείο κριτικού προβληματισμού και οι μαθητές μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν την εικόνα και την ομορφιά με σκεπτικισμό. Γίνεται προσπάθεια να εμπλακούν οι μαθητές σε δημιουργικές διαδικασίες, με σκοπό να διδαχτούν και το γραμματειακό είδος του διδακτικού μύθου. Έρχονται σε επαφή με μύθους του Αισώπου, αναγνωρίζουν τη δομή και την ουσία τους και μετά από σχετικό προβληματισμό καλούνται να συγγράψουν τη δική τους διδακτική αφήγηση με τον «τρόπο του Αισώπου» ή τον δικό τους τρόπο.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

- Επαφή με αντιλήψεις και στάσεις του αρχαίου ελληνικού κόσμου σε σχέση με την ομορφιά.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Προβληματισμός σχετικά με το «χρήσιμον» ή το «μάταιον» της ομορφιάς.
- Κριτική θεώρηση των προτύπων που προβάλλονται από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και, γενικότερα, από την κοινωνία ως πρότυπα «ευτυχίας» και «επιτυχίας» με βάση την εξωτερική εμφάνιση.
- Έμφαση στη δημιουργικότητα που προκύπτει μέσω συνεργατικών πρακτικών: αξιοποιούνται με αυτό το σκεπτικό τα έγγραφα Google, που προωθούν τη «συνδιαμόρφωση - συνεπεξεργασία».

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Απόπειρα απόδοσης ενός αρχαίου κειμένου με επαγωγικό τρόπο: πρώτες μεταφραστικές δοκιμές.
- Εξοικείωση κυρίως στη σύνταξη παραγράφου. Προϋποτίθεται βεβαίως ότι οι μαθητές έχουν ήδη έρθει σε πρώτη επαφή με αυτά πριν από την εφαρμογή του σεναρίου. Κατά την εφαρμογή, δόθηκε προτεραιότητα στην παραγωγή παραγράφου.
- Δημιουργία πολυτροπικών αφηγήσεων (παρουσιάσεις, βίντεο): εξοικείωση με «στοχευμένη αξιοποίηση» της πολυτροπικότητας και σύνδεση της εικόνας με το κείμενο.
- Γνωριμία με το κειμενικό είδος της διδακτικής αφήγησης (μέσω του γραμματειακού είδους του αισώπειου μύθου): εκτός από τον συγκεκριμένο μύθο οι μαθητές γνωρίζουν και άλλους μύθους του Αισώπου (στα αγγλικά και στα ελληνικά).

Γραμματισμοί

Κλασικός γραμματισμός

- Διδασκαλία του αισώπειου μύθου ως γραμματειακού είδους.
- Εξοικείωση με τον τρόπο μεταφραστικής απόδοσης ενός αρχαίου κειμένου.

Νέοι γραμματισμοί/ Κριτικός Γραμματισμός

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Αξιοποίηση των εργαλείων ΤΠΕ με δημιουργικό τρόπο και με στόχο την ανάδειξη κριτικού προβληματισμού σχετικού με την αξία της έμφασης στην εξωτερική εμφάνιση.
- Εξοικείωση με ανοιχτά περιβάλλοντα και λογισμικά και συνειδητοποίηση των ορίων τους: οι μαθητές αναζητούν εντός των Aesopica (αρκετά απαιτητικό αλλά όχι απρόσιτο περιβάλλον), χωρίς ωστόσο να εντοπίσουν τον ίδιο ακριβώς μύθο με αυτόν που παραθέτει το σχολικό τους βιβλίο, αλλά παραλλαγές του.
- Συνειδητοποίηση της ρευστότητας του ψηφιακού κειμένου: αξιοποίηση της δυνατότητας συνεργασίας και «συν-διαμόρφωσης» μέσω GoogleDocs.

Διδακτικές πρακτικές

Κατά την εφαρμογή επιδιώκεται οι μαθητές να καλλιεργήσουν περαιτέρω τις δεξιότητες συνεργασίας. Δίνεται έμφαση επίσης στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και διαχείρισης διαδικτυακού υλικού (επιλογή ουσιώδους-επουσιώδους, μετάφραση, σύνθεση κειμένου). Εστιάζουμε, τέλος, στην ανάπτυξη της φαντασίας και του κινήτρου των μαθητών, μέσω της παρουσίασης του υλικού τους.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Σύμφωνα με τη συντάκτρια του σεναρίου, στην περίπτωση της [6^{ης} Ενότητας](#) του σχολικού βιβλίου, ο διδάσκων έρχεται αντιμέτωπος με μια δύσκολη κατάσταση: ένα ενδιαφέρον αρχαίο κείμενο, ένας μύθος του Αισώπου, γραμματειακό είδος που «ταιριάζει» στην ηλικία των μαθητών της Α΄ Γυμνασίου, διδάσκεται χωρίς να δίνονται όσο πρέπει οι απαραίτητες προεκτάσεις, ώστε οι μαθητές να μνηθούν στο είδος αλλά και να προβληματιστούν για το δίδαγμα που ο μύθος προτείνει. Η διδακτική πρόταση έρχεται να καλύψει αυτό το κενό: γίνεται προσπάθεια εξοικείωσης των μαθητών με τους μύθους του Αισώπου, ενώ παράλληλα οι μαθητές

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

επιχειρούν τις πρώτες τους μεταφραστικές αποδόσεις και ιχνηλατούν το μήνυμα του μύθου με βάση άλλα σχετικά παραδείγματα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας: Νάρκισσος και Ελένη, οι δύο όψεις του καθρέφτη ή, αλλιώς, πώς η ομορφιά μπορεί να γίνει παγίδα και όλεθρος, όπως ακριβώς συνέβη και με το άτυχο ματαιόδοξο ελάφι. Κατά την εφαρμογή της διδακτικής πρότασης για λόγους χρονικού περιορισμού, εστιάζεται η μελέτη στο μύθο του Νάρκισσου. Παράλληλα, δίνονται ερεθίσματα για σύνδεση με την πραγματικότητα του κοινωνικού περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσεται ο μαθητής: μια κοινωνία που υμνεί την εικόνα και την ομορφιά και την προβάλλει ως πρότυπο και εχέγγυο για εξασφάλιση της όποιας τεχνητής «ευημερίας».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο διδάσκει μέρος της 6^{ης} Ενότητας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου με τίτλο: «Η ομορφιά δεν είναι το παν». Μπορεί να θεωρηθεί και ως διαθεματική εργασία - προέκταση του ερμηνευτικού σχολιασμού της ενότητας. Εκπληρώνονται οι διδακτικοί στόχοι που ορίζονται στο [βιβλίο του εκπαιδευτικού](#). Διδάσκεται, επίσης, συνδυαστικά μέρος της Γ ραψωδίας της «Ιλιάδας», στ. 129-244 και μέρος της Παρόδου της «Ελένης» του Ευριπίδη (Κομμός και Διαλογική σκηνή). Στη διδακτική πρόταση εμπλέκεται και η Νεοελληνική Γλώσσα, καθώς οι μαθητές δημιουργούν παραγράφους, ημερολόγια, διδακτικές αφηγήσεις. Υπάρχει ενδεχόμενη σύνδεση με το μάθημα της Θεατρολογίας (δραματοποίηση), ανάλογα με την ανάγκη των μαθητών για δημιουργική έκφραση. Κατά την εφαρμογή του σεναρίου, δεν εστιάζουμε στα κείμενα της «Ιλιάδας» και της «Ελένης», γιατί δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για να δοθεί το πλαίσιο στους μαθητές, ώστε να προσεγγίσουν ικανοποιητικά το ζήτημα. Σημειώνεται, ωστόσο, η συγκεκριμένη δραστηριότητα ως μια πολύ καλή άσκηση για τους μαθητές της Β και Γ΄ τάξης του Γυμνασίου αντίστοιχα. Κατά την εφαρμογή, επίσης, δεν κατέστη δυνατό να γίνει βιντεοσκόπηση.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ στο συγκεκριμένο σενάριο, σύμφωνα και με τη συντάκτριά του, δίνουν τη δυνατότητα στον μαθητή να αξιοποιήσει πόρους του διαδικτύου, ώστε να συγκρίνει μεταφραστικές επιλογές, να πλοηγηθεί σε ανοιχτά περιβάλλοντα (Aesopica) και να συνειδητοποιήσει τον διερευνητικό τους χαρακτήρα αλλά και τα όριά τους. Επίσης, μπορεί να δημιουργήσει σε συνεργασία με τους συμμαθητές του συνεργατικά κείμενα (μέσω των δυνατοτήτων συν-διαμόρφωσης και συν-επεξεργασίας, που παρέχουν τα έγγραφα Google). Οι ΤΠΕ δίνουν επίσης τη δυνατότητα δημιουργίας αξιόλογων πολυτροπικών κειμένων.

Κείμενα

Κείμενα από σχολικά εγχειρίδια

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου - Ενότητα 6^η: [«Η ομορφιά δεν είναι το παν»](#)

Δραματική Ποίηση - Ευριπίδη «Ελένη» Γ΄ Γυμνασίου:

- [Κομμός Παρόδου](#)

- [Διαλογική Σκηνή Παρόδου](#)

Ομηρικά Έπη: «Ιλιάδα» Β΄ Γυμνασίου, [Γ 129-244](#).

Κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

“Aesopica” [Aesop’s Fables in English, Latin & Greek]:

- Αίσωπος, [«Έλαφος ἐπὶ νάματι καὶ θηρευταί»](#) (άλλες εκδοχές του μύθου)

- Αίσωπος, [“The Stag and his Reflection”](#)

[Αισώπου Μύθοι](#) , [«Πάρε - Δώσε»: Ιστοχώρος ποικίλης ύλης]

Αίσωπος, [«Έλαφος ἐπὶ νάματι καὶ θηρευταί»](#), [“PBworks”: Online Team Collaboration]

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ομήρου, [«Ιλιάδος Γ», 129-244](#). Στο «Ομήρου Ιλιάς». ⁴1970 [1922]. Μτφρ. Ι. Πολυλάς. Αθήνα: Γ. Ι. Βασιλείου [«Μικρός Απόπλους»: Κείμενα σε ηλεκτρονική μορφή – Υπεύθ. Αγγ. Περδικούρης].

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Ιστοσελίδες

[Aesopica](#) [Aesop's Fables in English, Latin & Greek].

[Beazley Archive](#) [The Classical Art Research Center and the Beazley Archive].

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]

Ηλεκτρονικά λεξικά.

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου έγινε επιλογή κειμένων από τους μαθητές, ενώ δεν έγινε αναφορά στα κείμενα της «Ιλιάδας» του Ομήρου και της «Ελένης» του Ευριπίδη.

Διδακτική πορεία / στάδια /φάσεις

Στη συγκεκριμένη διδακτική εφαρμογή, οι μαθητές ενημερώνονται για τη διαδικασία και χωρίζονται σε ομάδες των τεσσάρων μαθητών με κριτήριο την προτίμησή τους, καθώς η ψηφιακή τους ευχέρεια σε γενικές γραμμές δε διαφοροποιείται σημαντικά από μαθητή σε μαθητή. Οι μαθητές γνωρίζουν να χειρίζονται τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, αλλά δεν είναι εξοικειωμένοι ιδιαίτερα με αγγλικούς διαδικτυακούς τόπους και τα GoogleDocs. Ως εκ τούτου οι αντίστοιχες δραστηριότητες απλοποιούνται από τον διδάσκοντα.

Α΄ Φάση

2 διδακτικές ώρες: στο σχολικό εργαστήριο υπολογιστών με κοινό Φύλλο Εργασίας-ομάδες των τεσσάρων μαθητών:

Οι μαθητές προσεγγίζουν το ίδιο το κείμενο με αρχικό στόχο τη νοηματική του απόδοση. Η διαδικασία γίνεται με συγκεκριμένα βήματα. Καταρχάς, αξιοποιούν κατά

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

το δυνατόν τα γλωσσικά σχόλια του σχολικού βιβλίου· σε δεύτερη φάση, εντοπίζουν τον ίδιο μύθο σε ελληνικό ιστότοπο και συγκρίνουν με τη δική τους απόπειρα· Η πλοήγηση στο περιβάλλον των Aesopica, για να βρουν τον μύθο στην αγγλική του μετάφραση δεν γίνεται τελικά, καθώς αφενός ο χρόνος δεν επαρκεί και αφετέρου το περιβάλλον κρίνεται ιδιαίτερα απαιτητικό – και λόγω γλώσσας και λόγω περιεχομένου – για τους μαθητές του εν λόγω τμήματος. Να σημειωθεί ότι το σενάριο εφαρμόζεται στο Α΄ Τρίμηνο και συνεπώς δεν κατέστη δυνατόν οι μαθητές να έχουν ήδη εξοικειωθεί με παρόμοια διαδικτυακά περιβάλλοντα, ώστε να κινούνται σχετικά γρήγορα αλλά και αποτελεσματικά στην έρευνά τους. Η δυνατότητα αξιοποίησης του Google Translate θεωρείται όντως αρκετά καλή επιλογή σε περίπτωση ελλιπούς κατανόησης της αγγλικής γλώσσας, αλλά και πάλι απαιτείται ιδιαίτερα μεγάλη εξοικείωση των μαθητών με την έρευνα στο διαδίκτυο και την πλοήγηση σε αρκετά απαιτητικούς από άποψη πληροφορίας ιστοτόπους, όπως αυτός των Aesopica. Τέλος, οι μαθητές συγκρίνουν τις εκδοχές και καταλήγουν σε μια δική τους τελική νοηματική απόδοση, την οποία μοιράζονται με τις υπόλοιπες ομάδες. Το γεγονός ότι καμιά από τις αποδόσεις, που βρίσκουν οι μαθητές στο διαδίκτυο, δε συνιστά ακριβή μετάφραση τους μπερδεύει αρκετά μιας και είναι συνηθισμένοι σε *Αντιγραφή – Επικόλληση* κινήσεις και ταυτόχρονα αρκετά άπειροι στην προσέγγιση του αρχαίου λόγου. Από την άλλη αποτελεί θαυμάσια αφορμή για συζήτηση αναφορικά με τη διαφορά μετάφρασης-απόδοσης. Ωστόσο, είναι γεγονός πως όσον αφορά το τελικό προϊόν, την απόδοση του κειμένου, οι μαθητές δυσκολεύονται και χρειάζονται καθοδήγηση, ενώ σημειώνεται και σημαντική χρονική καθυστέρηση.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται διαμορφωτικά από τη συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία, τον βαθμό της συνεργασίας τους και το τελικό τους κείμενο. Σε αρκετές ομάδες είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν υπήρξε τελικό κείμενο ή δόθηκε ως τελικό κείμενο μία από τις εκδοχές που βρήκαν στο διαδίκτυο. Μια ομάδα έμεινε σε απλή συρραφή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

των εκφράσεων που δίνονται στο λεξιλογικό πίνακα του σχολικού εγχειριδίου. Ο διδάσκων προβαίνει σε νοηματικές ερωτήσεις στο σύνολο της τάξης με σκοπό τον έλεγχο του βαθμού κατανόησης του νοήματος και την παροχή διευκρινίσεων – όπου κρίνεται απαραίτητο – ώστε να μην υπάρξει πρόβλημα στις επόμενες φάσεις του σεναρίου.

B' Φάση

2 διδακτικές ώρες με Κοινό Φύλλο Εργασίας και αναδιάταξη ομάδων: διαφορετικές ομάδες με τέσσερις μαθητές:

Οι ομάδες αναδιατάσσονται. Στη συνέχεια, οι μαθητές αναζητούν συγκεκριμένους αισώπειους μύθους - προεπιλεγμένους από τον διδάσκοντα - εντός των [Aesopica](#). Η προεπιλογή εφαρμόζεται με στόχο την απλοποίηση της δραστηριότητας, με κριτήριο τις ανάγκες της συγκεκριμένης ομάδας μαθητών. Συνεχίζουν την έρευνά τους συγκρίνοντας την εικόνα του Αισώπου για το ελάφι με την απεικόνισή του σε αρχαία αγγεία του [Beazley Archive](#) και δημιουργούν σχετική παρουσίαση αξιοποιώντας, κατά το δυνατόν, και σημεία του συγκεκριμένου μύθου του Αισώπου. Η δραστηριότητα δεν επεκτείνεται στο ερώτημα «Τι είναι για εσάς ένας μύθος του Αισώπου;» και στο διαμοιρασμό των εγγράφων στις ομάδες για ετεροαξιολόγηση και σχολιασμό, λόγω έλλειψης χρόνου. Η παρουσίαση οργανώνεται να γίνει άπαξ και στο τέλος της διαδικασίας.

Αξιολόγηση

Αξιολογείται η σύνδεση των μύθων από το περιβάλλον των Aesopica με τις κατάλληλες εικόνες για τη δημιουργία της παρουσίασης. Οι παρουσιάσεις που παράγονται αξιολογούνται και ως προς την αποτελεσματικότητά τους (σημειώσεις, παράγραφος).

Γ' Φάση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2 διδακτικές ώρες στο σχολικό εργαστήριο. Οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες των τεσσάρων μαθητών:

Η φράση «...παραγίνεται επί τινα πηγήν διαυγή και βαθείαν και πίων ὅσον ἤθελεν προσεΐχεν τῆ τοῦ σώματος ιδέα» θυμίζει τον Νάρκισσο. Σε αυτή τη φάση, λοιπόν, οι ομάδες αναδιατάσσονται εκ νέου και μελετούν τον μύθο του Νάρκισσου. Δεν επιλέγεται η ενασχόληση και με τον μύθο της Ελένης στον Όμηρο και στον Ευριπίδη, για λόγους χρονικούς.

Οι μαθητές συγκρίνουν την ιστορία του Νάρκισσου με αυτήν του ελαφιού. Ακολούθως, δίνεται παραπομπή για μελέτη ενός ακόμη μύθου σχετικού με τη ματαιοδοξία εντός των Aesopica, με σκοπό να επεκτείνουν τον προβληματισμό σε σχέση με τα πρότυπα ομορφιάς της σημερινής κοινωνίας. Ζητείται, επίσης, από τους μαθητές να συγκρίνουν τους μύθους μεταξύ τους και να εντοπίσουν κοινά σημεία και διαφορές. Ο προεπιλογή του μύθου στο περιβάλλον των Aesopica γίνεται και πάλι για λόγους απλοποίησης της δραστηριότητας, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν ικανοποιητικά οι περισσότεροι μαθητές: να βρουν αν μοιάζουν τα ζώα των μύθων με κάποια από τα πρότυπα ομορφιάς που προβάλλονται σήμερα. Στο τέλος, δημιουργείται παρουσίαση με εικόνες.

Αξιολόγηση

Αξιολογείται το τελικό προϊόν και η αποτελεσματικότητά του.

Τελειώνοντας, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι στη συγκεκριμένη εφαρμογή του σεναρίου στο δίωρο που προβλέπεται οι μαθητές δεν προλαβαίνουν να παρουσιάσουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια.

Η κοινή δραστηριότητα σύνθεσης για τη συγγραφή ενός μύθου «με τον τρόπο του Αισώπου» από τους μαθητές, ή μιας διδακτικής αφήγησης γενικά και η δραματοποίηση αυτού/ής δεν λαμβάνει χώρα εντός τάξης λόγω έλλειψης χρόνου. Η συγγραφή επιδιώκεται να δοθεί ως ατομική εργασία για το σπίτι.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ Φάση

Φύλλο Εργασίας κοινό

- Να μπειτε στην 6^η Ενότητα του [εμπλουτισμένου ηλεκτρονικού βιβλίου](#) του μαθητή στο Ψηφιακό Σχολείο.
- Να προσπαθήσετε να αποδώσετε το νόημα του κειμένου αξιοποιώντας τα γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου. Να γράψετε το αποτέλεσμα της προσπάθειάς σας σε ένα έγγραφο Word.
- Να εντοπίσετε [εδώ](#) τον συγκεκριμένο μύθο του Αισώπου και να συγκρίνετε το κείμενο με τη δική σας προσπάθεια. Εντοπίζετε διαφορές;
- Μπορείτε τώρα να καταλήξετε σε μια δική σας απόδοση; Να την καταγράψετε στο παραπάνω έγγραφο.
- Ποιες οι διαφορές ανάμεσα στην αρχική σας προσπάθεια και την τελική; Να τις χρωματίσετε με κίτρινο χρώμα και να παρουσιάσετε στην τάξη τα συμπεράσματά σας.
- Να αποθηκεύσετε το έγγραφό σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομα της ομάδας σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Β' Φάση

- Να μπείτε [σε αυτόν τον ιστότοπο](#) και να διαβάσετε τον μύθο για το ελάφι. Αν δυσκολευτείτε με τα αγγλικά, μπορείτε να αξιοποιήσετε το Google Translate.
- Να επαναλάβετε την αναζήτηση μύθων και [σε αυτόν τον ιστότοπο](#).
- Ποιες οι αντιλήψεις των αρχαίων για το ελάφι με βάση τους παραπάνω μύθους;
- Να εντοπίσετε αρχαία αγγεία που απεικονίζουν το ελάφι και τους κυνηγούς στο [Beazley Archive](#).
- Να δημιουργήσετε παρουσίαση για το ελάφι στην αρχαιότητα. Να αξιοποιήσετε τις εικόνες που εντοπίσατε και να τις συνδυάσετε με σημεία των μύθων που διαβάσατε.
- Να αποθηκεύσετε την παρουσίασή σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομα της ομάδας σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γ' Φάση

Νάρκισσος

«...παραγίνεται επί τινα πηγήν διαυγή και βαθείαν και πιών ὅσον ἤθελεν προσεῖχεν τῇ τοῦ σώματος ἰδέα» .

- Να δείτε τον μύθο για τον Νάρκισσο στο [εμπλουτισμένο σχολικό σας βιβλίο](#).
- Μπορείτε να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές με την ιστορία του ελαφιού;
- Να οργανώσετε το υλικό της έρευνάς σας σε μία παρουσίαση.
- Να διαβάσετε και τον μύθο [σε αυτόν ιστότοπο](#)
- Μπορείτε να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές με τις προηγούμενες ιστορίες;
- Να εμπλουτίσετε την παρουσίασή σας με τα νέα στοιχεία και να την αποθηκεύσετε στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομα της ομάδας σας.

Κοινή δραστηριότητα σύνθεσης

Εργασία για το σπίτι

Να δημιουργήσετε έναν μύθο με τον τρόπο του Αισώπου ή με τον δικό σας τρόπο, ο οποίος θα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «Η ομορφιά δεν είναι το παν» ή ότι «Η ομορφιά είναι καθρέφτης με δύο όψεις!».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο σύμφωνα με τη συντάκτριά του είναι δυνατόν να επεκταθεί σε Project μεγαλύτερης διάρκειας με τη διερεύνηση των προτύπων ομορφιάς από την αρχαιότητα έως σήμερα και διεύρυνση του προβληματισμού. Μπορεί, επίσης, ο εκπαιδευτικός να ασχοληθεί με την επίδραση της διαφήμισης στη διαμόρφωση αναλόγων προτύπων μέσω προώθησης συγκεκριμένων προϊόντων ομορφιάς ή και σε γενικότερο πλαίσιο με την «αξία» της καλής εξωτερικής εμφάνισης στον επαγγελματικό στίβο αλλά και στον τομέα των διαπροσωπικών σχέσεων. Ενδιαφέρουσα ιδέα θα ήταν, επίσης, η διοργάνωση ενός διαγωνισμού «μυθογραφίας» με συγγραφή διδακτικών μύθων από μαθητές από όλη την Ελλάδα και θέματα σχετικά με την ανθρώπινη ματαιοδοξία.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Οι δυσκολίες που πολύ εύστοχα επισημαίνονται από την συντάκτρια του κειμένου εμφανίστηκαν πράγματι κατά την εφαρμογή του σεναρίου. Η προσπάθεια απόδοσης του αρχαίου κειμένου στα νέα ελληνικά με σύνθεση πληροφοριών από πληθώρα πηγών, σε συνδυασμό με τη δυσκολία του κειμένου και την απειρία ενός μαθητή της Α Γυμνασίου αποδεικνύεται πολύ απαιτητική δραστηριότητα για πολλούς από τους μαθητές και ελλοχεύει ο κίνδυνος οι μαθητές να απογοητευτούν πριν καν αρχίσουν... Ο διδάσκων μπορεί να καθοδηγήσει και να διευκολύνει κατά το δοκούν συνυπολογίζοντας τις δυνατότητες των μαθητών του. Όσον αφορά την πλοήγηση στα ανοικτά περιβάλλοντα, οι μαθητές δυσκολεύονται και πάλι σημαντικά. Η αγγλική γλώσσα, η έλλειψη εξοικείωσης με μηχανές αναζήτησης, η απαιτητικότητα των συγκεκριμένων ιστοτόπων ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό τους ανεβάζουν το επίπεδο δυσκολίας. Ο διδάσκων μπορεί –όπως και έκανε- να υποδείξει συγκεκριμένους μύθους προς διερεύνηση περιορίζοντας το «χάσιμο» των μαθητών, αλλά και μειώνοντας τον απαιτούμενο χρόνο. Από την εφαρμογή του σεναρίου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

φάνηκε ξεκάθαρα η σημασία της ταυτότητας που ως τώρα έχουν διαμορφώσει οι μαθητές – όπως άλλωστε έχει σημειωθεί και από τη συντάκτρια του σεναρίου στις προϋποθέσεις υλοποίησης – προκειμένου να ολοκληρωθεί με επιτυχία το σενάριο είτε αυτούσιο είτε με επιμέρους τροποποιήσεις. Η Γ' φάση στη συγκεκριμένη εφαρμογή χρειάστηκε να εστιάσει στο μύθο του Νάρκισσου για λόγους έλλειψης χρόνου. Οι δραστηριότητες που αφορούν στους μύθους της Ελένης, όπως σημειώθηκε και παραπάνω, θα μπορούσαν κάλλιστα να αξιοποιηθούν σε τμήματα της Β' και Γ' γυμνασίου. Η δραστηριότητα σύνθεσης για να ολοκληρωθεί στο σύνολό της στο σχολείο χρειάζεται επιπλέον χρόνο. Τα τεχνικά - διαδικαστικά ζητήματα περί γραπτής συναίνεσης γονέων στις βιντεοσκοπήσεις μαθητών μπορούν, επίσης, να αποτελέσουν τροχοπέδη. Στη συγκεκριμένη εφαρμογή δεν κατάφεραν όλες οι ομάδες να παραδώσουν τελική δουλειά σε όλες τις φάσεις/δίωρα. Κατά τη γνώμη του διδάσκοντος μάλιστα οι παρουσιάσεις ήταν ιδιαίτερα απλοϊκές και χωρίς ιδιαίτερη επεξεργασία των πληροφοριών/ζητημάτων. Συνολικά πρόκειται για ένα απαιτητικό σενάριο που εμβαθύνει σε πολλά και σημαντικά ζητήματα, αλλά και δομημένο με τρόπο που επιτρέπει στο διδάσκοντα να το εφαρμόσει στο σύνολό του ή να κάνει επιλογές, προσαρμόζοντάς το στη δυναμική και στις ανάγκες της τάξης του.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιάννου, Τ. 2011. «Οι ΤΠΕ στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών». Στο *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Επιμορφωτικό Υλικό για την Εκπαίδευση των Επιμορφωτών στα ΠΑΚΕ*, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ 02. Πάτρα: ΕΑΙΤΥ, 104 - 128.

http://filologostpe.files.wordpress.com/2012/10/yliko_pe02-201106.pdf

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html

[15-11-2012]

Kress, G. 2000. «Σχεδιασμός του γλωσσικού προγράμματος σπουδών με βάση το μέλλον», *Γλωσσικός Υπολογιστής* 2, 111-124.

<http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko2nd/glossika/kress/index.htm>

Kress, G. & T. van Leeuwen. 2001. *Multimodal Discourse. The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.

Κυνηγός, Χ. 2002. «Νέες Πρακτικές με Νέα Εργαλεία στην Τάξη: Κατάρτιση επιμορφωτών για τη δημιουργία κοινοτήτων αξιοποίησης των Νέων Τεχνολογιών στο σχολείο». Στο *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα. Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής*, επιμ. Χ. Κυνηγός & Ε. Δημαράκη. Αθήνα: Καστανιώτης.

Μαρωνίτης, Δ. Ν. 2009. «Από τη γραπτή στην προφορική σχολική μετάφραση». Στο *Ενδογλωσσική μετάφραση*, επιμ. Δ. Ν. Μαρωνίτης. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/education/translation/support_theory/page_000.html [01-10-2012].

Παπαδημητρίου, Ι. Θ. 1987. *Αισώπεια και Αισωπικά*. Αθήνα: Ι. Θ. Παπαδημητρίου.

Πόλκας, Α. & Κ. Τουλούμης. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, 18-22. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

<http://www.greeklanguage.gr/node/821> [01/10/2012]

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φουντοπούλου, Μ.- Ζ. 2006. «Αρχές Μάθησης και καλλιέργεια της κριτικής σκέψης: εφαρμογή στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών». Στο *Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης*, 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα: «Κριτική, Δημιουργική, Διαλεκτική Σκέψη στην Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη». Αθήνα: Ατραπός, 58-73.

http://www.elliepek.gr/documents/3o_synedrio_eisigiseis/fountopoulou.pdf

Χορεάνθη, Ε. 1987. «Η διαχρονική λειτουργία των Αισώπειων μύθων», *Διαβάζω* 167, 35-38.